

Finansinspektionens direktionens beslut om tillämpning av det kontracykliska buffertkravet, förlängning av giltighetstiden för den sänkta maximala belåningsgraden och tillämpning av svenska Finansinspektionens lägsta riskviktsgräns på finländska kreditinstitut

Finansinspektionens direktion beslutade på sitt sammanträde den 20 december 2018 att inte ställa något kontracykliskt buffertkrav enligt 10 kap. 4 § i kreditinstitutslagen (610/2014) och att förlänga giltighetstiden för det beslut om sänkning av den maximala belåningsgraden som fattades den 19 mars 2018 med stöd av 15 kap. 11 § i kreditinstitutslagen. Genom beslutet av den 19 mars 2018 sänktes den maximala belåningsgraden med 5 procentenheter för andra bostadslån än lån för köp av första bostad.

Finansinspektionens direktion har dessutom med stöd av artikel 458.5 i EU:s kapitalkravsförordning (575/2013) och 10 § 1 mom. 6 punkten i lagen om Finansinspektionen beslutat ge sitt erkännande till att den lägsta gräns på 25 % som den svenska Finansinspektionen införde den 22 augusti 2018 för de genomsnittliga riskvikterna för bostadslån som i Sverige beviljats av kreditinstitut som tillämpar internmetoden också tillämpas på finländska kreditinstitut från och med den 31 december 2018. Den lägsta riskviktsgränsen tillämpas på finländska kreditinstitut som har ett utestående belopp av bostadslån i Sverige på över 5 miljarder SEK.

Beslutsmotivering

Kontracykliskt buffertkrav

Värdet för det primära riskmålet för det kontracykliska buffertkravet - trendavvikelsen avseende den privata sektorns kreditstock och nominella BNP - var enligt förhandsuppgifter -4,3 procentenheter vid slutet av andra kvartalet 2018, vilket ger det kontracykliska buffertkravet referensvärdet 0,0 %.

Måtten på ökningen av kreditgivningen och riskkapiteten på finansmarknaden och övriga kompletterande riskmått (bl.a. den makroekonomiska utvecklingen och bostadsprisutvecklingen) tyder inte sammantaget på någon sådan ökning av riskerna i det finansiella systemet som skulle förutsätta en höjning av det kontracykliska buffertkravet. I sitt beslut beaktade Finansinspektionens direktion också sitt tidigare beslut om att stärka kreditinstitutens kapitalbuffertar mot strukturella risker genom att införa ett systemriskbuffertkrav.

Maximal belåningsgrad

Den maximala belåningsgraden för bostadslån begränsar bostadslånets belopp till högst 90 % (och vid köp av första bostad till högst 95 %) av det verkliga värdet av säkerheterna vid den tidpunkt då lånet beviljas. För att begränsa en exceptionell ökning av riskerna för den finansiella stabiliteten kan Finansinspektionens direktion besluta att sänka dessa

20.12.2018

FIVA 4/02.08/2018

Offentligt

maximibelopp med högst 10 procentenheter. Direktionen kan också besluta att begränsa användningen av andra säkerheter än realsäkerheter för beräkning av belåningsgraden.

Finansinspektionens direktions beslut av den 19 mars 2018 som trädde i kraft den 1 juli 2018 om en sänkning av den maximala belåningsgraden för andra bostadslån än lån för köp av första bostad med 5 procentenheter är alltså befogat för att motverka hushållens skuldsättning. Det är motiverat att förlänga giltighetstiden för beslutet och hålla kvar belåningsgraden på den sänkta nivån såsom föreskrivs i 15 kap. 11 § 5 mom. i kreditinstitutslagen.

Erkännande av svenska Finansinspektionens lägsta riskviktsgräns

Den svenska behöriga myndigheten, Finansinspektionen, fattade den 22 augusti 2018 beslut om att ställa en lägsta gräns på 25 % för de genomsnittliga riskvikterna för bostadslån som beviljas av kreditinstitut som tillämpar internmetoden. Beslutet träder i kraft den 31 december 2018 och gäller fram till den 30 december 2020.

Åtgärden baserar sig på artikel 458.2d vi i EU:s kapitalkravsförordning, som föreskriver att den behöriga myndigheten kan införa högre riskvikter för tillgångsprisbubblor i fastighetsbranschen för att förebygga makrotillsynsrisiker i det finansiella systemet. Den lägsta riskviktsgränsen är institutspecifik och gäller hushållens exponeringar med säkerhet i fastighet i Sverige.

Europeiska kommissionen beslutade den 17 juli 2018 att inte föreslå för rådet att Finansinspektionens beslut förkastas. Finansinspektionens beslut trädde följaktligen i kraft planenligt.

Svenska Finansinspektionen skickade den 1 november 2018 en begäran till finska Finansinspektionen om att tillämpa kravet på finländska kreditinstitut. I sin begäran föreslår den svenska myndigheten att beslutet ska tillämpas på kreditinstitut som har ett utestående belopp av bostadslån i Sverige på över 5 miljarder SEK. För att det ska vara möjligt att säkerställa att kapitalkraven för de kreditinstitut som beslutet avser är tillfredsställande i förhållande till riskerna i bostadslån är det motiverat att kravet tillämpas på finländska kreditinstitut i enlighet med Finansinspektionens begäran.